

Advarsler mot fisk og sjømat fra forurensede områder

Innholdsfortegnelse

- 1) Bergen
- 2) Brønnøysund
- 3) Drammensfjorden
- 4) Farsund
- 5) Grenlandsfjordene
- 6) Hammerfest
- 7) Harstad
- 8) Hommelvik
- 9) Honningsvåg
- 10) Høyangsfjorden
- 11) Indre Oslofjord
- 12) Karmsund
- 13) Kragerø
- 14) Kristiansand
- 15) Mjøsa og Hurdalssjøen
- 16) Narvik
- 17) Ramsund
- 18) Ranfjorden
- 19) Saltfjorden og nordover
- 20) Sandefjordsfjorden
- 21) Sandnes
- 22) Sandnessjøen
- 23) Saudafjorden
- 24) Sognefjorden
- 25) Stavanger
- 26) Sunndalsfjorden
- 27) Sørffjorden/Hardangerfjorden
- 28) Sør-Varanger
- 29) Tromsø
- 30) Ålesund - Åsefjorden/Ellingsøyfjorden
- 31) Årdalsfjorden

Advarsler mot fisk og sjømat fra forurensede områder

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet og Miljødirektoratet

I en del fjorder, havner og innsjøer er innholdet av miljøgifter så høyt at Mattilsynet advarer mot å spise visse typer selvfanger fisk og skalldyr fra områdene.

Fisk tatt i skjærgården kan inneholde miljøgifter. Foto: iStockphoto

Noen steder langs kysten kan fisk, skjell og skalldyr inneholde forhøyde nivåer av miljøgifter, dette finner du mer informasjon om ved hjelp av kartet lenger nede på siden. Foto: iStockphoto

Mattilsynet har gitt landsdekkende råd om at gravide og ammende ikke bør spise gjedde og abbor som er større enn 25 cm, eller ørret og røye som veier mer enn én kilo. Årsaken er forhøyede kvikksølvnivåer noen steder. Foto: Olle Morten Grini

Ikke spis fiskelever fra selvfangst

Mattilsynet fraråder de som fisker til eget bruk fra å spise lever av fisk tatt i skjærgården. Advarselen er gitt på bakgrunn av undersøkelser som viser at nivåer av dioksiner og dioksinlike PCB overskrider den grensen som er satt for når det er trygt å spise fiskelever. Disse miljøgiftene samler seg opp i fiskens lever.

Advarselen gjelder ikke torsk som befinner seg ute i åpent hav.

› Les mer om advarslene mot lever fra selvfanger fisk på Matportalen.no

Ikke spis fisk og skalldyr fra forurensede områder

Mattilsynet advarer i tillegg mot å spise selvfanger fisk og skalldyr fra rundt 30 forurensede fjorder, havner og innsjøer. Mindre utslipp av miljøgifter har gjort miljøtilstanden bedre flere steder. I noen tilfeller har derfor advarslene blitt mindre omfattende de siste årene.

I andre områder synker nivåene av miljøgifter i fisk og skalldyr svært langsomt, til tross for store utslippsreduksjoner. Bare et par advarsler har blitt helt opphevet.

Områdene med advarsler vises på kartet under.

Ferskvannsfisk og kvikksølv

På grunn av miljøforurensning inneholder visse typer ferskvannsfisk helseskadelige mengder med kvikksølv. Derfor bør vi ikke spise stor gjedde, abbor over ca. 25 cm, aure over én kilo eller røye over én kilo.

Gravide, ammende og små barn under fem år bør unngå disse fisketyperne helt.

Advarselen er gitt på grunn av kvikksølvinnholdet, men i noen tilfeller kan det også være høye nivåer av dioksin, dioksinlignende PCB og bromerte flammehemmere i ferskvannsfisk.

› Les mer om ferskvannsfisk og kvikksølvforurensning på Matportalen.no

Advarsler mot skjell på grunn av miljøgifter

Undersøkelser viser at fordøyelseskjertelen i kamskjell kan inneholde for mye kadmium, mens nyren i o-skjell kan inneholde for mye bly og kadmium. Derfor bør du ikke spise nyren i o-skjell og fordøyelseskjertelen i kamskjell.

› Les mer om advarslene mot kamskjell og o-skjell på Matportalen.no

Ikke spis kveite over to meter (100 kilo)

Mattilsynet advarer mot å spise kveiter over to meter (ca. 100 kilo), fordi de inneholder høye nivåer av miljøgifter.

Advarselen er gitt siden undersøkelser viser at kveiter over to meter inneholder miljøgifter over grenseverdiene for en eller flere uønskede stoffer. Særlig gjelder dette organiske miljøgifter. De bør derfor ikke spises.

Slike store kveiter må slippes ut i sjøen igjen. Om kveiten er tydelig skadet, må den avlives før den slippes ut igjen. Profesjonelle fiskere fisker ikke kveiter over to meter.

› Les mer om advarselen på Matportalen.no

Fisk, sjømat og miljøgifter

Selv om Mattilsynet advarer mot visse typer fisk og sjømat, gjelder det generelle rådet om et variert kosthold også for fisk; du bør spise ulike typer fisk. Det er ikke kritisk om du har spist fisk og sjømat fra forurensede områder noen ganger. Det er inntaket over tid som betyr noe, og Mattilsynet har lagt inn gode beskyttelsesmarginer i vurderingene.

1. Bergen

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Dioksiner/PCB/Kvikksølv

Advarsel:

- Ikke spis fisk og sjømat fanget i området rundt Håkonsvern innenfor linjen Bogøya – Knappen.
- Ikke spis brunmat i krabbe fanget i området avgrenset av Askøybroen i vest og linjen mellom Bakarvågneset (Askøy) og Helleneset i nord.
- Ikke spis dypvannsfisk som brosme og lange fisket i Byfjorden, avgrenset av Askøybroen i vest og linjen mellom Bakarvågneset (Askøy) og Helleneset i nord.
- Gravide og ammende bør ikke spise torsk fisket i området rundt Håkonsvern, i Grimstadfjorden og Nordåsvannet, avgrenset i vest av en linje ytterst i Grimstadfjorden mellom Grimstadneset og Hillern.
- Gravide og ammende bør heller ikke spise torsk fisket i byfjorden, avgrenset av Askøybroen i vest og linjen mellom Straumsnes (Askøy) og Tertnes i nord.

Sist vurdert: 2010

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

2. Brønnøysund

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH

Advarsel: Ikke spis **blåskjell** fra disse områdene: Fra Vikran i en rett linje vestover til rett nord av Lyngøytaren. Fra Lyngøytaren i sydvestlig retning til ca. 150 meter vest av nordre Salhusrognan (ca. 400 meter øst av Prestøyran stake). Fra Salhusrognan i mer sydlig retning langsmed østsiden av Hestøya og videre sydover til nordspissen av Stokkholmen. Fra Stokkholmen i rett linje til sydspissen av Klubbøya.

Sist vurdert: 2003

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

3. Drammensfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Tinn

Drammensfjorden:

Ikke spis filet (muskelkjøtt) av skrubbe fisket i Drammensfjorden på grunn av høye verdier av tinnorganiske forbindelser.

Indre Drammensfjorden:

Ikke spis filet (muskelkjøtt) av ørret som er fisket i indre deler av Drammensfjorden, det vil si innenfor Svelvikstrømmen, på grunn av høye verdier av tinnorganiske forbindelser.

Sist vurdert: 2015

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

4. Farsund

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PCB, PAH

Advarsel: Ikke spis skjell fra Framvaren, Åptafjorden, Lyngdalsfjorden, Lundevågen og Byfjorden. Området avgrenses i sydøst av en linje mellom odden øst for Skjoldnes og odden sydvest for Havik i Spind.

Sist vurdert: 2000

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

5. Grenlandsfjordene

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Klorerte organiske forbindelser, særlig dioksiner.

Advarsel: Ikke spis fisk og skalldyr fra Frierfjorden og Voldsfjorden ut til Brevikbroen. Spis heller ikke sjørret fisket i Skiensvassdraget, Herrevassdraget og andre mindre vassdrag som munner ut i disse eller Frierfjorden. Ikke spis reker fangstet i Eidangerfjorden. Spis heller ikke krabbe fangstet mellom Brevikbroen (inkludert Eidangerfjorden) og en ytre avgrensing gitt av en rett linje fra Mølen (nord for Nevlunghavn), til Såsteins søndre odde, og videre via Mejulen, Kråka og Kårsholmen til fastlandet.

Sist vurdert: 2013

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

6. Hammerfest

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH

Advarsel: Ikke spis skjell fanget innenfor moloen i indre Hammerfest havn, i Rossmolbukta og inne i Rypefjord.

Sist vurdert: 2003

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

7. Harstad

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PCB/tungmetaller/kvikksølv

Advarsel: Gravide og ammende bør ikke spise **filet fra torsk** fanget i Harstad havn innenfor linjen mellom Trondenes kirke og tankanlegget på Gangsås. På grunn av høyt innhold av kadmium og bly må nyren fjernes fra **O-skjell** fordi kadmium og bly i O-skjell i hovedsak er avgrenset til nyre. Fra kamskjell og lignende skjell (f.eks. haneskjell) kan muskel og gonade spises. De aktuelle forurensede stoffene fins i hovedsak knyttet til innmaten.

Sist vurdert: 2010

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

8. Hommelvik

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH

Advarsel: Ikke spis skjell fanget innerst i Hommelvik.

Sist vurdert: 2014

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

9. Honningsvåg

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH

Advarsel: Ikke spis skjell fanget i Honningsvåg havn.

Sist vurdert: 2000

Klikk her for å åpne interaktivt kart

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

10. Høyangsfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forureining: Kadmium og bly

Åtvaring: Ikkje et skjel og brun krabbeinnmat frå innst i Høyangsfjorden og ut til ei rett line frå Austreimsneset til Furuset.

Sist vurdert: 2015.

Kartet er meint som ei rettleiing og kan vere noko upresist.

11. Indre Oslofjord

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Kvikksølv (Hg) og polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH)

Advarsel: Gravide og ammende, samt små barn under 5 år bør ikke spise filet av torsk fisket i Indre Oslofjord (dvs innenfor Drøbak) siden torsken kan inneholde kvikksølv over anbefalt nivå.

Mattilsynet advarer også mot å spise blåskjell fra Oslos indre havneområde på grunn av forhøyede verdier av polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH).

Sist vurdert: 2015

Kartet er veiledende. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

12. Karmsund

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forureining: PCB, PAH

Advarsel: Ikke spis skjell og krabber fanget i hele Karmsundet, avgrenset i nord av en linje mellom Storøy og Tonjer fyr og i sør av en linje mellom Nordstokke og Krokaneset.

Sist vurdert: 2005

Kartet er meint som ei rettleiing og kan vere noko upresist.

13. Kragerø

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH, dioksiner, kvikksølv

Advarsel: Ikke spis skjell plukket i Kragerø havn innenfor Nepa-Furuholmen-Øya-Midfjordskjær-Malmhella.

Gravide og ammende advares mot å spise torskefilet fangstet innenfor en linje fra Buktene via Store Skrue til Jomfruland og videre via Vestre Rauane og inn til fastlandet på grunn av forhøyede verdier av kvikksølv.

Sist vurdert: 2002 og 2012

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

14. Kristiansand

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Dioksiner og dioksinlignende PCB, PCB6 og i noen grad bly og PAH

Advarsel: Ikke spis blåskjell fra området innenfor yttersiden av Odderøya-Dybdingen-Bragdøya og Andøya. Ikke spis brunmat fra taskekrabber fra Kristiansandsfjorden.

Sist vurdert: 2015

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

15. Mjøsa og Hurdalssjøen

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet og Miljødirektoratet

Forurensning: Dioksin og PCB

Advarsel: Ikke spis lever fra lake (torskefisk som lever i ferskvann) fisket i Furnesfjorden, Mjøsa og i Hurdalssjøen.

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme

16. Narvik

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PCB

Advarsel: Ikke spis skjell plukket i Beisfjorden og Narvik havn innenfor en grense trukket mellom småbåthavna på Ankenes og Framnesodden.

Sist vurdert: 2005.

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme

17. Ramsund

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PCB

Advarsel: Ikke spis fisk og sjømat fanget i Ramsund avgrenset i nord av en linje mellom Sandnes og Selnes og i sør av en linje mellom Vargeneset og Seljevika.

Sist vurdert: 2000

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

18. Ranfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH

Advarsel: Ikke spis skjell plukket innenfor Alterneset til Bjørnbærvika.

Sist vurdert: 2005

Kartet er veiledende. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

19. Saltfjorden og nordover

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Kadmium, men ingen punktkilde er identifisert

Advarsel: Ikke spis taskekrabbe fangstet i hele området nord for Saltfjorden. Les mer om advarselen hos Matportalen.no

Sist vurdert: 2012

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

20. Sandefjordsfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Kadmium

Advarsel: Ikke spis krabbeinnmat fra krabber fangstet innenfor en linje fra Røyrvikholmen via Ytre Kisteholmen til fastlandet i Sandefjordsfjorden på grunn av høye verdier av kadmium.

Sist vurdert: 2012

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

21. Sandnes

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forureining: PAH

Åtvaring: Ikkje et skjel frå indre delar av Gandsfjorden, sør for ei linje trekt mellom Lurahammaren og nordsida av småbåthavna i Sandvika.

Sist vurdert: 2001

Kartet er ment som ei rettleiing og kan vere noko upresist.

22. Sandnessjøen

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH

Advarsel: Ikke spis blåskjell plukket i havneområdene fra oljebasen på Holmen til og med Sandnesvågen.

Sist vurdert: 2003

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

23. Saudafjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forureining: PAH

Åtvaring: Ikkje et blåskjel frå inst i Saudafjorden og ut til ei rett linje mellom Molla i aust og Storskjær i vest.

Sist vurdert: 2007

Kartet er meint som ei rettleiing og kan vere noko upresist.

24. Sognefjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet og Miljødirektoratet

Forureining: Kvikksølv

Åtvaring: Ikkje et brosme fiska innanfor ei line frå Nordeide (vest for Høyangsfjorden) i nord, og rett sør for neset aust for Bjordal pga. høgt kvikksølvinnhald. Ikkje et skjel plukka i Årdalsfjorden innanfor ei linje mellom Bermål og Asalneset.

Sist vurdert: 2017.

[Klikk her for å åpne interaktivt kart](#)

25. Stavanger

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PCB/PAH

Advarsel:

- Gravide, ammende og små barn (< 5 år) advares mot å spise filet av torsk som er fisket i Stavanger havne- og nærrområde (selvfangst). Nærområdet sees på som i utstrekning øyene (Roaldsøy, Vassøy, Langøy, Hundvåg og Buøy) og området mellom øyene og havnen, samt havnen.
- Ikke spis blåskjell fra området innenfor Jadarholm, Steinsøyholmen og Hundvåg. Mattilsynet advarer også alle mot å spise blåskjell fra området Vågen i indre havn (selvfangst).

Sist vurdert: 2015

Klikk her for å åpne interaktivt kart

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

26. Sunndalsfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forureining: PAH

Åtvaring: Ikkje et **skjel** plukka innafor ei linje mellom Fjøseid og Eide.

Sist vurdert: 2005.

Kartet er meint som ei rettleiing og kan vere noko upresist.

27. Sørfjorden/Hardangerfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Kadmium, bly, kvikksølv, dioksiner og PCB

Advarsel: Ikke spis brosme og blålange fisket innenfor en linje mellom Flornes (Tysnes) og Breidvika/Bleikneset (Husnes) i Hardangerfjorden/Sørfjorden. Spis heller ikke lange fisket innenfor en linje mellom Tørvikbygd og Jondal i Hardangerfjorden/Sørfjorden. Ikke spis skjell plukket fra Sørfjorden innenfor en linje mellom Grimo og Krossanes i Sørfjorden. Gravide og ammende bør ikke spise krabber, hummer eller stasjonær fisk fanget i Sørfjorden innenfor en linje mellom Grimo og Krossanes.

Sist vurdert: 2013

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

28. Sør-Varanger

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: Dioksiner

Advarsel: Ikke spis fisk fra vannene Førstevatn, Langdammen og Prestevatn. I Andrevatn er dioksinnivåene lavere, men fortsatt noe forurenset. Det er likevel trygt å spise fisk fra dette vannet av og til.

Sist vurdert: 2004

29. Tromsø

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forurensning: PAH

Advarsel: Ikke spis skjell plukket mellom Tromsøya og fastlandssiden (Tromsøysundet) i området begrenset i sør av en rett linje mellom Sørsjeteen og Pyramiden handlesenter, Hungeren. Området er begrenset i nord av en rett linje mellom Småbåthavna, Skattøra og Skjelnan Tankanlegg, Skjelnan.

Ikke spis skjell plukket rundt vrakdelene av det tyske slagskipet Tirpitz. Skipet ligger delvis nedsenket sør-sør/øst for Håkøya, vest for Tromsø.

Sist vurdert: 2009

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

30. Ålesund - Åsefjorden/Ellingsøyfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Åsefjorden

Forurensning: Den bromerte flammehemmeren HBCDD

Advarsel: Ikke spis blåskjell, berggylte og krabber fra Åsefjorden ut til en grense trukket mellom Åse og Humla.

Sist vurdert: 2006.

Ellingsøyfjorden

Forurensning: Kvikksølv

Advarsel: Gravide og ammende bør ikke jevnlig spise torsk som er fisket i området Ellingsøyfjorden fra Hoffland/Flatholmen i vest til Dyrøya i øst.

Sist vurdert: 2007

Kartet er ment som en veiledning. Enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

31. Årdalsfjorden

Publisert 29.06.2018 av Mattilsynet

Forureining: PAH, bly , kadmium og kvikksølv

Åtvaring: Ikkje et skjel plukka i Årdalfjorden innfor ei linje mellom Bermål og Asalneset. Ikkje et brosmefiska i Årdalsfjorden pga. kvikksølv.

Sist vurdert: 2017

Kartet er meint som ei rettleiing og kan vere noko upresist.
